

NAS GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev**

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne štev. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, pokrajinska uprava oddel. za soc. politiko. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Kaj je novega pri O. Z.

Po daljši razpravi sklene O. Z., da dá inicijativo vsem pokrajinskim zvezam in lokalnim udruženjem javnih nameščencev, po katerih naj bi se izven uradnih ur, toda isti dan in po možnosti tudi isto uro, vršila protestna zborovanja. V to svrhu se naroči tajniku, da pravočasno vse potrebno ukrene. O protestnem zborovanju je obvestiti tudi trgovski gremij, društvo hišnih posestnikov in hišnih najemnikov, društvo zasebnih nameščencev, skratka: vse korporacije, ki morajo imeti interes na tem, da se gmotno stanje državnim nameščencem zboljša na izdaten način. Shodi naj bi se vršili po vsej kraljevini 28. januarja t. l. ob 11. uri dopoldne. Odpošlje naj se vsem zvezam vsebina resolucije, kakršna je bila že sklenjena na zadnji seji širšega odbora. Dalje se sprejme soglasno predlog, po katerem naj se pošlje ministru Zupaniču odprto pismo, ki ga je objaviti v vseh slovenskih novinah.

Delegat učiteljskega društva za Ljubljano Dostal izjavi v imenu svoje organizacije enkrat za vselej, da bi moral glasovati proti vsakemu predlogu, ki bi meril na izstop javnih nameščencev iz narodnih, kulturnih in drugih ustanov. Ne morda načelno, pač pa zaradi tega, ker bi javnost ostala po njegovem mnenju napram takšnemu sklepu docela apatična.

Delegat dr. Spiller soglaša z Dostalo-vo izjavo za društvo političnih konceptnih uradnikov. Sicer pa se je — dostavlja — o tem vprašanju že razpravljalo na zadnji seji. Zato je treba počakati na odgovore drugih organizacij.

Podpredsednik Janežič priporoča to uvidevnost tudi drugim delegatom ter prosi prof. Reicha, naj v tem zmislu revidira svoje mnenje ter pri društvu javnih nameščencev v Celju po možnosti izposluje revizijo tega sklepa. Prof. Reich izjavi, da je bil ta sklep celjske organizacije samo začasen.

Pred zaključkom seje dá delegat Urbančič primerna pojasnila glede sladkorne akcije ter poudarja težkoče, ki so se pojavile zadnji čas pri dobavi cenejšega sladkorja. Nabavljalna zadruga je prevzela dobavo sladkorja v svoje roke na podlagi ankete pri pokrajinski upravi, ki je natančno določila, kako naj se izvede ta akcija. Polovica zahtevane količine sladkorja je vsem državnim nameščencem zagotovljena. Žal, da Savez nabavljalnih zadrug vsled pomanjkanja denarnih sredstev ni mogel pristati na takšne olajšave glede plačila sladkorja, kakršno si je zamislila pokrajinska uprava.

2. Razprava o načinu nadaljne akcije O. Z. Graja Glavnega Saveza Osrednji Zvezi. Izjava O. Z. glede izstopa štirih organizacij nižjih uslužbencev.

9. t. m. se je vršila 15. seja širšega odbora O. Z.

Predsednik Lilleg omeni v svojem uvodnem poročilu, da se razširja po Ljubljani neutemeljena vest, češ da sta predsednik in tajnik O. Z. od vlade podkupljena. Dalje se kolportira istotako netočna pravljica o Lillegovi ex-offo upokojitvi, ki naj bi imela namen, da ga prisili k demisiji.

Nato poroča o započeti zadnji akciji in o vzrokih odložitve protestnih zborovanj proti zavlačevanju rešitve našega vprašanja. V to informacijo prečita dotične spise O. Z. in došle odgovore. (»Naš Glas« je o tem že poročal.)

Postopek predsedništva odobré, izvzemši enega, vsi navzoči delegati.

Način izenačenja draginjskih doklad — nadaljuje predsednik Lilleg — nam je znan samo iz časopisov. Do danes nimamo niti od Glavnega Saveza, niti od kod drugod o izenačenju draginjskih doklad nobnega oficijelnega obvestila. Nedavno sta se sicer zglasila s tajnikom pri delegatu ministrstva financ dr. Šavniku, ki jima pa istotako ni mogel podati zanesljivih podatkov. Kolikor je soditi po časopisnih vesteh, podatki ne morejo biti popolnoma točni, ker moremo že iz tega malega, kar imamo na razpolago, sklepati na velike nedoslednosti in na določbe, ki bijejo našim zahtevam naravnost v obraz.

Tajnik Bekš vpraša Lillega, na kak način naj bi O. Z. v času, ko ne uživamo zaščite parlamenta, ohranila zaupanje od strani pri njej včlanjenih organizacij in kako naj odgovori na številne dopise ter vprašanja, ki prihajajo od raznih lokalnih udruženj zaradi odložitve protestnih zborovanj.

Predsednik Lilleg mu odvrne, da je na to vprašanje tem težje odgovoriti, ker nam oficijelno besedilo od finančnega odbora sprejete uredbe o izenačenju draginjskih doklad še do danes ni znano. Ako se to vprašanje tiče event. pokreta, mora odgovoriti, da se mu zdi vsak resnejši korak v sedanjem času nemogoč in že v naprej brezuspešen, ker organizacije absolutno nimajo nobene moči. Morda bi se našel kak izhod po predhodni anketi predsednikov vseh pokrajinskih zvez, ki naj bi se v ta namen sestali v kakem večjem mestu med Ljubljano in Beogradom. Eventualna stavka bi se dala izvesti samo tedaj, ako bi imeli na razpolago milijonske fond. Delegat Beguš je mnenja, da bi nam za slučaj stavke mogla nuditi svojo pomoč strokovna komisija, s katero naj bi O. Z. stopila v stik in na eno izmed prihodnjih sej povabila njenega zastopnika, da nam poroča o pogojih pristopa.

Predsednik odvrne, da je o namenu te organizacije docela informiran, ima pa velike pomisleke proti temu, da bi morali plačevati

za vsakega člana četrletno nad 48 Din., ko moremo komaj za O. Z. utrpeti 50 p na mesec.

Delegat Golob je mnenja, da bi v znak protesta proti temu malenkostnemu zvišanju draginjskih doklad odklonili tudi to miloščino, ki so nam jo dali v obliki zvišanja naših prejemkov.

Preds. Lilleg mu ugovarja, češ da bodo nižji uslužbenci, ki se jim je maksimiranje znatno ublažilo, ter vsi oni, ki bodo po novi uredbi uvrščeni iz 5. v 3. draginjski razred, povišek radevolje sprejeli. O kaki soglasnosti za odklonitev poviška tudi zaradi tega ne more biti govora, ker dobijo nekateri uslužbenci do 1300 kron mesečnega poviška. — II. podpreds. Tumpej ima proti Lillegovi izjavi pomisleke, ker je prof. Reiser v specijalni debati finančnega odbora označil kot povišek doklad veliko nižje znesek. — I. podpreds. Janežič predlaga, naj se snidejo predsedniki vseh pokrajinskih zvez v Bosanskem Brodu, kjer naj se o načinu nadaljne akcije točno sporazumejo.

Predsednik dá predlog delegata Beguš a glede pristopa v O. Z. k strokovni komisiji in predlog I. podpreds. Janežič a glede sestanka predsednikov vseh pokrajinskih zvez na glasovanje. Begušev predlog pade, Janežičev pa se sprejme soglasno. Blagajnik Lavrič opozori, da je blagajna O. Z. malodane docela izčrpana, vsled česar prosi, da store strokovne organizacije napram O. Z. čimprej svojo dolžnost. Preds. Lilleg prečita nato dopis Bosanskega saveza z dne 3. februarja, št. 11, v katerem vzvema ta savez napram bližajočim se volitvam v narodno skupščino svoje stališče. Istotako dá preds. Lilleg pojasnila o delovanju Glavnega Saveza. Delegati vzamejo poročilo na znanje.

Predsednik je mnenja, naj sklene O. Z. resolucijo, v kateri naj protestira proti malenkostnemu povišku doklad. — Delegata Urbančič in Stojc podpirata Lillegovo mnenje, zadnji s pristavkom, da vpošlje vsaka strokovna organizacija enako resolucijo tudi zase resornemu ministru. Delegati končno sklenejo, da sestavi besedilo resolucije tajnik s sodelovanjem I. podpreds. Janežič a, dr. Spillerja in Matjašič a, kakor hitro nam bo znano oficijelno besedilo uredbe.

Ker je bila glasom dopisa Glavnega Saveza z dne 29. januarja 1923, št. 16, O. Z. za Slovenijo izrečena za njeno inicijativno postopanje glede sklicanja protestnih zborovanj za 28. januar graja, predlaga tajnik Bekš, da O. Z. proti temu sklepu kar najodločneje protestira ter zahteva, da se ta neopravičeni sklep Glavnega Saveza ne vzame na znanje. Za utemeljitev predloga navede vse potrebne podrobnosti razloge.

Predlog je bil soglasno sprejet.

Delegat Beguš obsoja način pisave zadnjega članka »Kaj je novega pri O. Z.«, priobčenega v št. 2. »N. Gl.«, ter vpraša predsedstvo, ako se v resnici strinja s tem, da O. Z. pozdravlja izstop nekaterih organizacij nižjih uslužbencev. Tajnik Bekš ga zavrne, ker se stilizacija 1. odstavka glasi povsem drugače. O. Z. sicer obžaluje, da so iz nje izstopile nekatere organizacije nižjih uslužbencev, pozdravljati pa mora, da so se umaknili v ozadje **tisti zastopniki** teh organizacij, ki so jih ti dve društvi delegirali v O. Z. in ki so delovanju O. Z. več škodovali kot koristili.

Delegat Urbančič soglaša z obsodbo Beguševu ter izjavlja, da navedeni članek vpliva na O. Z. v razkrojevalnem smislu. Namesto da bi O. Z. skušala pridobiti čim več organizacij in da bi se na ta način okrepila, jih od sebe odvrta. Predse. Lilleg reagira na Urbančičeva izvajanja ter pojasni, da je razpravljanje na odborovih sejah O. Z. dosti mirnejše in stvarnejše, odkar so se odstranili delegatje Držaj, Benedičič, Rojec in Zorko.

(Razvije se nato živahna razprava med I. podpreds. Janežičem in Urbančičem, ki je prvemu pred par dnevi očital, da je nasprotnik nižjih uslužbencev, ni pa za to svojo trditev mogel navesti nobenega dokaza.) Delegat Beguš ponovno zahteva odgovor na vprašanje, ali je O. Z. hvaležna društvu finančne kontrole, društvu davčnih izvrševalcev, društvu drž. uslužbencev in društvu državnih policijskih nameščencev, ker so izstopila iz O. Z., ali je hvaležna za to, da so se na predzadnji seji odstranili delegati teh organizacij. Navzoči delegati teh organizacij Beguš u soglasno odvrnejo, da je O. Z. **hvaležna zastopnikom** navedenih organizacij za njih eksodus ter samo želi, da bi se ti zastopniki v odbor nič več ne vrnili.

Joža Bekš, t. č. tajnik O. Z.

V. Bischof:

Še nekaj o društvu „Uradniška menza“.

Pred kratkim nas je pisec članka v tem listu pod naslovom »Uradniška menza« informiral o položaju te velevažne gospodarske organizacije našega uradništva.

Namen predstoječega članka je, razmotrivati, če bi bila dana možnost s primerno reorganizacijo popraviti življenjski položaj menze v toliko, da bi pri enakih pogojih nudila več kakor doslej.

Dve reformi bi lahko mnogo učinkovali in dovedli do pravega uspeha, zagurali dvig obratnega kapitala ter s tem nudila menzi ono življensko moč, ki jo potrebuje, da more zasledovati svoj poklic in namen.

Ti dve reformi sta: 1.) reduciranje upravnih stroškov na minimum in 2.) dvig staleža, to je privabitev novih društvenikov in koncilijantno postopanje pri sprejemu istih.

I.

Navesti je treba dejstvo, da ima menza kot taka velike stroške z upravo. Vsled tega ne prihaja za prehrano ves prispevek članov in udeležencev menze v upoštevanje, temveč le oni znesek, ki ostane po odbitku režijskih stroškov.

Razmotrivati bo tedaj, kako naj bi se zmanjšali ti stroški, ne da bi se bilo potreba boriti vedno z vprašanjem zvišanja prispevkov. Pri tej točki bi razpravljaj najprej o nagradah odbornikov.

Imamo lepo število društev in udruženj, pri katerih vidimo, da se odborniki žrtvujejo in delajo brezplačno v blagor in uspeh svojih skupin in vidijo samo v dosegi cilja najlepšo nagrado in zadoščenje za svoj trud.

Na zadnjem občnem zboru »Uradniške menze« so navzoči razmotrivali tudi o vprašanju znižanja režijskih stroškov. Razvese-

ljiv je bil ta pojav zaradi tega, ker je prejelo do tedaj nagrade 8 odbornikov na ta način, da so imeli prosto hrano. Novi predlog se je glasil, da se pri isti količini dela nagradi samo šest odbornikov s prosto hrano, ker se pri tem prihrani na upravnih stroških letno 34.650 K.

Gospoda, roko na srce! Ali ne bi bila možna še nadaljna omejitev in sicer na ta način, kakor ga je predlagal en član pred občnim zborom, da naj se še bolj restringirajo nagrade? Ali ne bi bilo mogoče, **da odpade sploh vsaka nagrada?**

Dejstvo kaže, da bi odpadla skoraj polovica upravnih stroškov, to je znesek 138.240 kron na leto z odpravo proste hrane odbornikom, da se tedaj znižajo upravni stroški od okroglo 324.000 K na okroglo 186.000 K na leto. To pa seveda le, ako se najde dovolj postrtovalnih gospodov, ki bi sprejeli odborniška mesta kot častna in brezplačna.

Kako bi izgledal ta račun, sledi iz teh navedb: Vzemimo, da se je začetkom meseca prijavilo v kategoriji članov 230 in v oni gostov 30 odjemalcev hrane (obed in večerja) in 40 odjemalcev zajtrka.

Dnevni prispevek znaša sedaj za člane 40 K, za goste 44 K in za zajtrk v obče 8 K.

Po sestavi vplačajo ti društveniki mesečno skupaj 325.200 K; od tega je odbiti: a) stroške za upravo (letno 324.000 K) tedaj mesečno 27.000 K, ter računati b) s povračili prispevkov za odpovedane dni povprečno mesečno 48.000 K (ta povračila variirajo — tvorijo večje ali manjše svote od navedene), toraj je skupno odbiti (23.07%) 75.000 K, potemtakem odpade na hrano mesečno samo 250.200 K.

Stroški pod A) se sestavijo iz 1.) mezd in prehrane kuhinjskega osebja, za kučavo, luč, najemnino za lokale itd. ter znašajo okroglo 15.480 K, in 2.) iz nagrad odbornikov v obliki proste hrane (letno 138.240 K) **mesečnih 11.520 kron**, skupaj omenjenih 27.000 kron.

Po predlogu pa bi odpadli stroški pod A) mesečnih 11.520 K, ki bi se prevedli na prehrano tako, da bi razpredelba stroškov in za hrano razpoložljivega obratnega kapitala izgledala takole: vplačani prispevki 325.000 K, stroški: a) za upravo 15.480 K, b) povračila prispevkov 48.000 K, odbitki znašajo (19.52%) 63.480 K in bi menza razpolagala mesečno z 261.720 K. **Prihranjena bi bila tedaj v enem mesecu: enoinpoldnevna prehrana za 260 društvenikov!**

Nastane toraj vprašanje, ako bi bila izvedba tega načrta — delo brez realne nagrade — mogoča. Je-li med člani toliko idealistov, kolikor jih je nebroj pri drugih društvih, ki bi svoje moči zastavili in posvetili v korist bednim sovrstnikom? — Na to vprašanje naj odgovori naslednja dogodbica:

Pisec tega članka je imel priložnost poslušati — če tudi nehoté pogovor dveh članov U. M. Iz razgovora je bilo videti, da sta dobro informirana o delu odbora in o življenjskih težnjah menze, ker se je pogovor sukal ravno okolo teh točk.

Končni efekt je bil ta, da sta zatrjevala drug drugemu, da bi bila pri danih pogojih oba pripravljena sprejeti odborniška mesta in delo brez nagrade. Vse to pa le, da se pokaže dobro voljo in dokaže, da gre marsikaj, ako se le resno hoče.

Služaj je pokazal, da kljub današnjim težkim razmeram ni še izumrl čut idealnega mišljenja in da se bi dobilo kakor pri drugih organizacijah tudi pri Uradniški menzi gospode, ki bi radevolje prevzeli skrb, delo in odgovornost kot častna mesta brez koristi, v pomoč sovrstniku, sebi pa v zadoščenje in ponos.

Ta ideja bi bila tudi v toliko vredna, da se jo upošteva, ker bi bil častni odbor (ki plačuje hrano), primoran bolj varčevati in paziti

na cenejši nakup živil, ker bi drugače sam sebi povišal prispevek za lirano.

S prosto hrano nagrajeni odbor pa nima toliko smisla za to, ker ne občuti poviškov na lastni koži. Nekaterim gospodom ta predlog ne bo po volji, ker pomenja danes prosta hrana pač precejšen pripomoček. Odpadel bi oni gnusni lov za odb. mesta in pa nezdrava, resno mislečemu človeku ostudna pristranska agitacija pred občnimi zbori v zagiguranje korita, ker bi se samo oni javil, ki se čuti zmožnega in mu je res blagor menze na srcu.

II.

Preidimo k drugi točki, to je dvig staleža s privabitvijo novih društvenikov.

V dosego tega cilja bi bilo potrebno, da bi odbor menze kar v največji meri, pri največjem izrabljanju kapacitete kuhinje sprejemal člane, svoje in goste z največjo toleranco, v kolikor to dopuščajo pravila društva, katera bi bilo eventuelno izpremeniti oziroma izpopolniti.

To bi bil predpogoj za zvišanje obratnega kapitala in s tem tudi podana večja možnost nabave raznih življenjskih potrebščin po nižjih cenah, ker je znano dejstvo, da zmuzne marsikatera lepa priložnost izpod roke, ker manjka razpoložljivega obratnega kapitala za takojšnji nakup.

Menza bi процvitala in nudila lahko mnogo več, ako je ne bi pri sedanjih življenjskih razmerah organizacije dušili prej omenjeni ogromni upravni stroški približno 324.000 K letno, kar je za društvenike pač veliko, če ne — preveliko breme.

Ugotoviti je najprej, kaj se je storilo do sedaj v to svrhu, to je, da se zviša stalež društvenikov, toraj obratni kapital?

Rezultat te ugotovitve? Bore malo!

To sledi iz naslednjih dejstev:

Po členu 2. društvenih pravil je smatrati kot upravičene za pristop k menzi:

a) državne uradnike in uradniške pripravnike,

b) svoje navedenih, ki plačujejo iste prispevke kakor člani pod a) in

c) goste — to je zasebne nameščence z uradničkim značajem, kateri plačujejo višje dnevne prispevke kakor člani.

Ob pravilni interpretaciji štatutov mora menza sprejemati nepreskrbljene svoje držav. uradnikov sploh in to tudi, ako njih rodinski glavar ni član menze, seveda le v primeru, ako je izven Ljubljane v stalnem službovanju.

V ilustracijo primer: oče-držav. uradnik v Skoplju ima sina, ki študira na ljubljanski univerzi in prosi za sprejem svojega sina v menzo.

Ob pravilnem razumevanju pravil ni dvomiti, da se mora tega dijaka sprejeti, ker je pogoj za sprejem že podan z motivacijo očetovega značaja.

Napačno bi bilo tedaj, ako bi odbor tako prošnjo zavrnil ter utemeljeval svoj sklep s tem, da sprejem ne bi bil upravičen v smislu pravil, **ker ni oče član menze**, ali pa, da tega dijaka sicer sprejme, toda le kot gosta. Taka primera sta se že dogodila, a njih rešitev ni bila primerna določilom pravil.

V obeh slučajih se je napačno tolmačil smoter menze.

Menza ni morda kak ekskluzivni klub lordov, pač pa skupna last uradništva, toraj je kulantno postopati v vseh onih primerih, v katerih so prošnje za sprejem utemeljene v smislu pravil. Odbor mora imeti globok čut in odprte oči za gorje, ki vlada v naših vrstah.

Poudarjati se mora dejstvo, da je lahko deležen dobrot gosta menze privatni uradnik, tembolj pristojna ta pravica drž. uradniku, ki mora vzdrževati poleg ostale rodbine še otroke v tujem kraju.

Enako bi se moralo postopati v onih obzirah vrednih primerih, ako drž. uradnik, ki je član menze, vzdržuje sorodnika na svoje stroške in to na verodostojno izjavo člana — recimo pismeno, ako ustmena ne bi zadostovala. Tudi ta vrsta »svojcev« bi bila pri pravem tolmačenju zapopadana v določilih § 2 pravil in ustrezno bi bilo članu.

Pri vsem tem se pa godi krivica ne samo prizadetemu, marveč tudi menzi, ker se pri manjšem številu odjemalcev hrane dviga svota, katera odpade od prispevkov na stabilne upravne stroške.

Še nekaj je pri tem omeniti!

Vsakdo, ki ima vpogled v gospodarstvo, vé, da ne pomenja 30—50 društvenikov več ali manj nikake obremenitve uprave glede kuhinjskega osobja, ker bi se dala izvesti uprava tako, da ne nastane potreba po zvišanju osobja.

Priporočati bi bilo toraj odboru, da se intenzivno bavi tudi s takimi vprašanji in da odpre tudi takim »svojcem« vrata v menzo. Naj bo prepričan, da mu bo vedelo toliko in toliko prizadetih srčno hvalo.

Nepotrebna cepitev moči.

»Slovenec« z dne 11. februarja tek. leta je prinesel sledeči oklic:

»Krščansko misleči javni nameščenci! Ustanavlja se »Strokovna zveza javnih nameščenec«. Namen zveze je: zastopati javne nameščenice, skrbeti za izboljšanje gnotnega položaja na temelju vsakokratne postavodaje. — Vsak član bo imel tudi zdravniško pomoč kakor tudi svojci.

Marsikateri bo rekel, češ, kaj rabimo strokovno organizacijo. Odgovor na to je kaj lahek. Poglejmo, zakaj je položaj javnega nameščenca danes tako brezupen? Zakaj se ne doseže nič, v tem ko ima delavstvo vedno uspehe in jih lahko dnevno beleži. Očita se delavstvu zaradi plač ali bruna v lastnem očesu se ne vidi. Če bi bil javni nameščenec organiziran in sicer strokovno, bi bilo njegovo stanje danes drugo kot pa je tako.

Smo v časih, v katerih se pravi: »Če se ne boš združil in združen nastopal, ne boš dosegel nič!«

Tudi trditev, da je že organizacija javnih nameščenec in da druge ni potreba, ne drži. Vsakemu bo še dobro v spominu polemika, ali boljše rečeno očitki v časopisju radi imenovane organizacije, da ni to, kar bi morala biti. Vendar pa jadikovanje ne pomaga dosti, treba je dela in zato se pa je ustanovila »Strokovna zveza javnih nameščenec«, strokovna organizacija s krščansko načelno podlago.

Začasno se je določila pristopnina na 5 Din in članarina na 5 Din mesečno. Definitivno se določi na ustanovnem občnem zboru. Vsak član bo imel poleg drugih ugodnosti tudi zdravniško pomoč za sebe in svojce.

Prijave sprejema pripravljalni odbor in sicer v prostorih JSZ, Stari trg 2, I. n. vsak dan od 8. zjutraj do 5. popoldne.

Vsak krščansko misleči javni nameščenec bi moral biti član te organizacije. V združitvi, v pravi strokovni organizaciji je moč in uspeh!

S tem korakom so pokazali naši tovariši, ki so pristaši SLS, da jim je mnogo več za politično stranko kakor za strokovno organizacijo. Prav naivno je vprašanje v gorenjem proglasu: »Poglejmo, zakaj je položaj javnega nameščenca danes tako brezupen?« To pač vsi vemo zakaj; zato, ker imamo na eni strani že vsa leta, odkar smo ujedinjeni, vlade, ki niso prijazne urejenemu razmerju med nameščenci in državo, in drugič zato, ker nimamo čvrste organizacije in ker

prevladuje tudi v organizaciji politično strankarstvo. Namesto, da bi poiskovali vsi oni, ki so spoznali izvor zla, odpraviti to zlo, ga še povečujejo. Proglas odgovarja na gorenje vprašanje prav tako naivno: »Če bi bili javni nameščenci organizirani in sicer strokovno, bi bilo danes njegovo stanje drugo kot pa je tako«. Javni nameščenci imajo dovolj organizacij in zgolj strokovnih — vse različne stroke javnih nameščenec imajo svoje organizacije: konceptni uradniki, davčni, računski, pisarniški, oficijantje itd. itd. — organizacij je na izbero. Toda v kakšno stroko javnih nameščenec je uvrstiti one, ki so krščansko misleči — to je uganka. Že s tem so označili ti tovariši svojo bodočo organizacijo za popolno nestrokovno, ker pozivajo samo te in so s tem priznali, da jim gre za vse kaj drugega, kakor pa proglašajo.

Še nikad preje nam ni bila tako potrebna složna, v resnici samo strokovna organizacija kakor ravno sedaj. Cepiti je lahko, in to pot so si izvolili naši tovariši, pristaši SLS. Težje je delati tamkaj, kjer morda niso razmere takšne, kakršnih si želi večina nas, in pomagati, da ozdravi bolno telo. To pa z mirno vestjo trdimo, da tovariši, ki so politični pripadniki SLS, niso storili prav nobene usluge naši skupni stvari z ustanovitvijo svoje organizacije.

Vestnik.

Prošnja. Ponovno nujno prosimo vse cenjene gospode tovariše-naročnike, ki so z naročnino v zamudi, da nam dolžne zneske takoj nakažejo. **Dolžne svote na naročnini do 31. decembra 1922.** smo jim označili pri naslovu današnje številke. Prosimo jih, da nam brez odlašanja nakažejo vsaj te zneske naročnino za tekoče četrtletje pa naj poravnajo pozneje, na vsak način pa pred potekom prvega četrtletja. Vse gospode naročnike pa, ki naročnine za tekoče četrtletje še niso obnovili, prosimo, da store to takoj, ker denar zelo nujno potrebujemo. — Uprava.

Trnjeva pot. Že večkrat sem hotel naznaniti posledice terorja, s katerim nas drž. nameščenec davi vlada posebno nas nižje uslužbenec. Da tega nisem storil, je vzrok ta, ker ne dajem rad povoda merodajnim faktorjem, da bi se veselili nad našo bedo. Tudi je mogoče, da niti ne čitajo našega jadikovanja, ker bi sicer ne mogli mirno prenašati očitkov zaradi vnebovpijočih krivic, katere jim je že večkrat naše glasilo predložilo. Nepobitna resnica je, da drž. nameščenec, posebno nižjim telesne in duševne moči vsled pomankanja in preslabe hrane pešajo in zato se pri njih bolezenske kali bolj razvijajo. Gorje ti, če zbolíš in dvakrat gorje, če si celo invalid. Jaz sem kot vojni invalid preteklo zimo pri izvrševanju službe popolnoma onemogel. Po okolici sem kolovratil izmučen od napa in oslabil zaradi nezadostne in slabe hrane. Nek trgovec na deželi, s katerim sem imel službeno opraviti, me je pozneje pri mojih predpostavljanih opisal kot pijanca, za kar bi lahko imel še sitnosti in kazni. Dotični dan nisem pil nič opojnega, ker sploh zaradi prsne bolezní ne pijem, če bi me tudi nič ne stalo. Kmalu po omenjenem dogodku sem na službeni poti vsled napa in oslabelosti začel bljuvati kri, kar se je dva dni pozneje ponovilo v pisarni. Na poti domov sem še padel tako nesrečno, da sem si zlomil nogo. V hudih bolečinah sem bil vse poletje brez zdravniške pomoči; kako naj iščem zdravnika in zdravlil, če mezda še za hrano ne zadostuje. Prosil sem kot invalid invalidni odsek za pomoč, ozir. podporo; prošnja je bila zavrnjena, češ da sem kot drž. nameščenec že itak preskrbljen in ne samo, da nisem nič dobil, še invalidnino so mi ustavili. Nato sem prosil za predujem, ki nam še po starih zakonih gre, in bil sem skoraj prepričan, da ga dobim; a glej! Bil sem zavrnjen s pripombo, da so predujmi ustavljeni, ker menda ni denarja. Na ponovno prošnjo na invalidski odsek podprto od voj. nadpregledne komisije — se me je Bog usmilil in dobil sem pred Božičem obvestilo, da sem za dobo 3 mesecev sprejet v zdravilišče na Golnik, kjer sem sedaj. Kar se tiče zlomljene noge,

je veliko zamujenega, ker ni bilo o pravem času pomoči. Tak križev pot ima človek, ki je žrtvoval za državo edino svoje imetje — zdravje. Vsak neizkušen delavec nas lahko prezira, ker smo taki berači. To vedo tudi gospodje na merodajnem mestu. Saj hrana njihovih psov gotovo več stane, kakor imamo mi mesečne mezde. Evo primer: Že lansko jesen so bili trije psi iz Laškega v Celju na opazovanju glede neke pasje bolezni in sicer 5 in pol dni. Lastniki teh psov gg. Henke, Punzar in Vele so morali za teh 5 in pol dni plačati vsak po 420 K za hrano; to znaša ozir. bi znašalo na mesec za vsakega psa 2000 K. Ta vsota presega našo mesečno mezdo. Ker so od takrat cene zelo poskočile, bi danes stala pasja hrana najmanj 3000 K mesečno, torej več kakor dobiva sodni sluga z družinskimi dokladami vred za pet oseb. Psi naših državnikov pa imajo gotovo boljšo hrano od laških, ker so v I. razredu toraj visoko nadkriljujejo drž. sluge in poduradnike in se lahko že višim uradnikom prišteva. — Dragi sotrpini! Verjemite mi, da dela vlada nalašč tako z namenom, da nas reducira. Mi naj lazimo kakor psički okolo gospodarja in ga prosimo milosti. Gospodje! Sila rodi silo in odpor. Ker pa nas je premalo, da bi se upirali vojaškim diktatorjem, prepustimo rajši to divno službo, ker vsak, ki ima le količkaj zmožnosti, bo povsodi lažje izhajal, kakor v drž. službi, če ni preveč bolan. Večna sramota pa krivcem, ki so s svojim krutim ravnanjem pripomogli svojim delavcem do beraške palice. **Ivan Robinšek.**

Protest zagrebških javnih nameščenec. V nedeljo 11. februarja so priredili javni nameščenci v Zagrebu protestno zborovanje. Na zborovanju je bila sprejeta resolucija, ki z ogorčenjem ugotavlja, da niti vlada, niti finančni odbor narodne skupščine ne kaže prave skrbi za gnotno stanje državnih nameščenec, ker se do danes niso povisale draginjske doklade, kljub obljubam prejšnje vlade, ter se je samo izvedlo izenačenje doklad s površnostjo ne glede na dejanske potrebe javnih nameščenec. Uvrstitvev Zagreba v drugi draginjski razred je neoprostljiva pogreška, s katero se namenoma zapostavlja državne nastavljenec v mestu Zagrebu. Isto je s sklepom, da velja izenačenje doklad, ki ne pomenja nobenega izboljšanja prejemkov nameščenec, šele od 1. marca dalje. Državni nastavljenec protestirajo v zavesti svojih dolžnosti napram narodu in državi, pa tudi svojih pravic in vrednosti svojega dela najodločneje proti temu postopanju vlade in finančnega odbora ter zahtevajo, da se Zagreb uvrsti v prvi draginjski razred, ker v draginji ne zaostaja za Beogradom, Zemunom in Sušakom, ter da se zvišajo draginjske doklade vsem javnim nameščencem v državi.

Savez nabavljalnih zadrug drž. nameščenec v Beogradu nam poroča, da bo izdajal svoj list v svrhu stalnega obveščanja zadrug in zadrugnikov tako o delu Saveza, kakor o zadrugnem delu sploh. List bo izhajal koncem vsakega meseca, bo torej mesečnik na 16 strah, broširan z mehkiimi platnicami. Prvi dve številki (za jan. in februar t. l.) izideta skupno koncem tega meseca, pozneje bo list izhajal redno vsak mesec. Letna naročnina znaša 36. Din. List se bo tiskal v cirilici in latinici, srbo-hrvatski in slovenski v kakršnem jeziku bodo pač prihajali dopisi. Poročal bo o vseh važnih dogodkih v domačem in tujem zadrugništvu prinašal bo teoretične in praktične članke o zadrugnem delu in življenju. Želja Saveza je, da pri listu sodelujejo vsi zadrugniki, zato je odločil, da se delo sotrudnikov honorira za vsako tiskano stran po 30 Din.

Opozarjamo vse zadrug in zadrugnike na ta list s toplim priporočilom, da sodelujejo pri njem, da pišejo iz teorije in prakse o zadrugništvu, o zadrugah in njihovem stanju, da zainteresirajo drž. nameščenca za zadrug in mu predložijo potrebo, namen in cilj. Naj ne bo nobenega drž. nameščenca, ki bi ne bil naročnik tega lista, vsak naj smatra za svojo moralno dolžnost, da ga po svojih močeh podpira in širi v krogu svojih tovarišev in znancev, le tako bo mogel list izpolnjevati stavljen si naloge in le na ta način sta mu zagotovljena obstoj in uspeh. Da je list potreben, o tem razpravljati je skoro odveč, pri pomnimo le to, da je dana z njim najlepša prilika, da se vzbudi pri drž. nameščencih zopet zanimanje v zadrug. Te bodo v listu dajale članom vsakojaka pojasnila in poročila, zadrugniki pa bodo v listu prinašali pritožbe, kritiko in predloge, tako se bodo v stalnem medsebojnem obče-

vanju izkristalizirali pojmi o zadrugah, odstranilo neupravičeno in temno rovanje proti njim in vzbudilo in oživilo zanimanje za nje, kar jim bo pripomoglo k razširjenju in okrepitvi, zadrugnikom pa do zaželenih, čim večjih koristi. Vsak list je ogledalo izdajateljev in izpričevalo njihovih zmožnosti in vrednosti, zato je pač dolžnost vsakega drž. nameščenca, da mu nudi svojo materijelno in moralno pomoč, da bo dostojno predstavljaj naše dazružne organizacije.

Rokopisi naj se pošiljajo »Savezu Nabavljajkih Zadruga Drž. Službenika v Beogradu« kamor naj se pošilja tudi naročnina, katero sprejema tudi podpisana zadruga in jo odpravlja Savezu. Nabavljajna zadruga drž. nameščenec in upokojencev v Ljubljani.

Društvo drž. pisarniških uradnikov za Slovenijo v Ljubljani bo imelo svoj redni občni zbor 4. marca t. l. ob 9. dopoldne v Mestni posvetovalnici s sledečim dnevnim redom: Nagovor predsednika, čitanje zapisnika zadnjega rednega in izrednega občnega zbora, poročilo tajnika, blagajnika, tajnika posmrtnskega sklada, delegata O. Z., referenta glede strokovnega Saveza, računskih preglednikov. Volitev predsednika, odbora in računskih preglednikov ter delegatov za O. Z. in za strokovni Savez, samostojni predlogi, slučajnosti. Društveni člani se opozarjajo na §§ 16 in 18 društvenih pravil. Verifikacijski odbor bo sprejemal pooblastila na dan občnega zbora v mest. posvetovalnici. Na pooblastila, ki ne bodo predložena vsaj eno uro pred občnim zborom se ne bo oziralo.

Članom društva drž. pis. uradnikov za Slovenijo v Ljubljani, bivajočim ob južni železnici, ki bi se radi udeležili občnega zbora dne 4. marca t. l. bo skušal društveni odbor preskrbeti znižane vozovnice. Interesenti naj se nemudoma javijo odboru. Letošnji občni zbor je za daljni potek naših razmer zelo važen, radi tega je pričakovati zlasti tudi od zunanjih tovarišev polnoštevilne udeležbe.

Društvo vpokojenih javnih nameščenecv za Slovenijo v Ljubljani ima v četrtek 22. marca t. l. ob sedmih zvečer v gostilničnem salonu pri Mraku na Rinski cesti svoj letošnji redni občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo društvenega odbora, 2. poročilo pregledovalcev računov, 3. sklepanje o absolutoriju, 4. volitev predsednika, 1. in 11. podpredsednika, sedem odbornikov in sedem namestnikov ter dveh pregledovalcev računov, 5. določitev članarine, oziroma denarnih prispevkov članov in 6. slučajni predlogi po § 13 društvenih pravil. — Ako občni zbor ob določenem času ne bi bil sklepčen, se otvori pol ure kasneje nov občni zbor z istim dnevnim redom, ne glede na število navzočih članov. Anton Svetek, t. č. predsednik, Karel Šinkovec, t. č. tajnik.

Glavna skupščina udruženja geometrov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev se vrši dne 24. in 25. marca t. l. v Sarajevu.

Razveselja vest. Dnevnik poročajo: Domače tvornice sladkorja so povišale s 15. t. m. cene za kristalni sladkor na K 85.— in za sladkor v kockah na K 92.— za kg. Te cene veljajo pri nakupu celih vagonov. — Srečni konsumenti...

Pozor! Kdo izmed tovarišev ima na prodaj instrument (teodolit) naj naznani podrobne podatke in ceno na naslov: Jan Verbič, višji geometer, Novo mesto.

Listnica uredništva: Gospod inženir G. J. Ružič: Vašega članka, žal, ne moremo objaviti, ker ima strankarsko-politično tendenco. Članek Vam je na razpolago.

Čevlje kupujte od domačih tovarov trdke Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko«, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno, Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

Delikatese, specerija in vinarna
Fr. Kham, Ljubljana
nasproti hotela „Union.“

 L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15.
priporoča svojo zalogo
dežnikov in solnčnikov
ter sprehajalnih palic.
Popravila se izvršujejo točno in solidno

ŠTAMBILJE
svih vrsti
CIRIL SITAR
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 13

Velika izbira otroških vozičkov, dvokoles in šivalnih strojev po ceni.

F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28.

Sprejemajo se v polno popravilo za emajliranje z ognjem in ponikljanje dvokolesa, otroški vozički šivalni in razni stroji.

„TRIBUNA“

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov.
Ljubljana, Karlovska cesta 4. — Zvonarska ulica 1.

A. Šimenc

Ljubljana

Karlovska cesta 8. — Tesarska ulica 3.
trgovina Resljeva cesta 2.
Edina preizkušena izdelovalnica vseh ščetarskih izdelkov.

„Pri nizki ceni“ **IGN. ŽARGI**

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3.

Trgovina z drobnim, pletenim in modnim blagom ter perilom in kravata na debelo in drobno.

Največja zaloga potrebščin za krojače in šivilje.

G. Čadež

trgovina klobukov in modnega blaga za gospode in dečke

Ljubljana, Mestni trg

Ustanovljeno leta 1912.

Ivan Pakiž

Ljubljana, Stari trg št. 20.

Velika zaloga vsakovrstnih stenskih in žepnih preciznih ur ter zlatnine in srebrnine.

Na debelo! Na drobno!

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

Priporoča se papirna trgovina

Ivan Gajšek

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

ki ima po zmernih cenah v zalogi pisarniške, šolske in risalne potrebščine, poslovne in trgovske knjige, bloke itd.

Razmnoževalne priprave.

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

priporoča najboljšo šivalno stroje „Gritzner“, potrebščine za šivilje in krojače, modno blago in galanterijo.

T. EGER

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 2

Specijalna trgovina pravih ročnih čipk (kleklanih in fillet.)

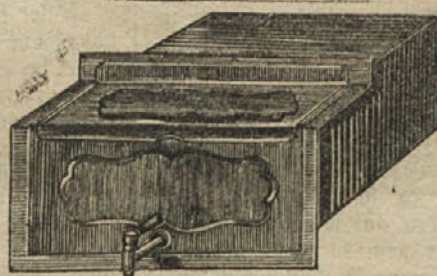
Franc Bar, Ljubljana

Cankarjevo nabrežje 5.

Telefon št. 407.

V Sloveniji največja zaloga pisalnih strojev.

Barvnih trakov, ogljenega papirja, razmnoževalnih aparatov in vseh pisarniških potrebščin. Mehanična delavnica za popravila pisalnih in računskih strojev ter kontrolnih blagaj.

Kleparstvo, kotlarstvo
vodovodna inštalacija

Izvrševanje vseh hišnih in kuhinjskih potrebščin ter popravil.

— Bakrene kotličke itd. —

Produktivna zadruga kleparjev, kotlarjev in inštalaterjev
Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.

Najbolja

DIVADENT

zobna
krema

dobi se
povsod.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.